

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt CZ.1.07/1.1.00/08.0094 Vzdělávání pro udržitelný rozvoj v environmentálních a ekonomických souvislostech

Asociace pedagogů základního školství České republiky

www.vcele.eu

09 Včelařský rok I Metodický list

Ročník: 5
Doporučený počet hodin: 1 – 2

Autor: Mgr. Ivana Kolátorová
Editace a grafická úprava textu: Mgr. Bc. Anna Doubková

© 2013 Asociace pedagogů základního školství České republiky

Ilustrační obrázky jsou použity v souladu s licencemi z fotobanky Českého svazu včelařů, fotodokumentace projektu VUREES a databáze software Inspiration.

Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky

09 Včelařský rok I: metodický list

Vzdělávací oblasti: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda, Vlastivěda

Klíčová slova: Včelařský rok podle hlavní práce včelaře, podletí, podzim, zima, předjaří, jaro

Očekávané výstupy žáka: Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení: Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a uvádí věci do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů: Vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky.

Kompetence komunikativní: Účinně se zapojuje do diskuze, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje.

Kompetence sociální a personální: Účinně spolupracuje ve skupině a na základě poznání pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. Efektivně spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanská: Respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.

Pomůcky:

- Pracovní list PL 9
- Učební list UL 9
- Metodický list ML 9
- Učebnice Přírodovědy a Vlastivědy pro 4. ročník, 5. ročník
- Dataprojektor a Notebook

Organizace vyučování a metody práce:

- Řízená diskuze
- Práce ve dvojicích
- Individuální práce
- Aktivní poslech

Popis činnosti v hodině:

Činnost učitele	Činnost žáka
<p>Výklad: Úvod do Včelařského roku I</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vazba na přírodní podmínky a jejich respektování • 4 fáze a 6 období ročního vývoje včel • Svědomitá práce včelaře	<p><i>Aktivní poslech</i> <i>Řízená diskuze</i></p>
<p>Výklad – promítání UL 9: Podletí, podzim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava na zimu • Odstavení medníků • Odstranění trubčího plodu • Přikrmení • Ošetření včelstev proti onemocnění <p>Úkol 1: Vysvětli, co znamená české úsloví: „Ženci na pole, včely z pole“.</p> <p><i>Řešení:</i> Začínají žně, sklízí se obilí a včely končí sběr nektaru na rostlinách.</p> <p><i>Vyhodnocení:</i> Pochvala</p>	<p><i>Aktivní poslech</i> <i>Řízená diskuze</i></p> <p><i>Individuální práce</i></p>
<p>Výklad – promítání UL 9: Zima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečení klidu ve včelstvech • Dokončení léčení • Údržba včelařského náčiní (rámky, mezistěny, nástavky) <p>Téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Představa žáků o zabezpečení klidu pro včely • Jaké včelařské náčiní znáte? <p>Úkol 2: Co musí udělat včelař před zimou? Přeházená písmenka uprav tak, aby ti dala odpověď.</p> <p><i>Řešení:</i> Ošetřit včely.</p> <p><i>Vyhodnocení:</i> Pochvala</p>	<p><i>Aktivní poslech</i> <i>Řízená diskuze</i></p> <p><i>Individuální práce</i></p>

<p>Výklad – promítání UL 9:</p> <p>Předjaří</p> <ul style="list-style-type: none"> • Únor až duben • První prolety včel • Matka začíná klást vajíčka • Rozšíření včelstva <p>Otázka:</p> <p>Přijdete na to, proč se na prádle, které visí venku, objevují žluté skvrny?</p> <p><i>Odpověď:</i> Včely se po zimě vyprazdňují.</p> <p><i>Vyhodnocení:</i> Pochvala</p>	<p><i>Aktivní poslech</i></p> <p><i>Řízená diskuze</i></p> <p><i>Individuální práce</i></p>
<p>Výklad – promítání UL 9:</p> <p>Jaro</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozkvět stromů • Začíná období snůšky • Matka více klade • Přidávají se nástavky a mezistěny • Rozšiřování plodiště <p>Úkol 3: Nakresli aspoň 2 jarní kyticčky, na kterých včely mohou sbírat pyl.</p> <p><i>Řešení:</i> Bledule, petrklíč, sasanka, pampeliška,...</p> <p><i>Vyhodnocení:</i> Klasifikace</p>	<p><i>Aktivní poslech</i></p> <p><i>Řízená diskuze</i></p> <p><i>Individuální práce</i></p>
<p>Úkol 4: Napiš, proč včela navštěvuje květy.</p> <p><i>Řešení:</i> Opylení, sběr nektaru,</p> <p><i>Vyhodnocení:</i> Nejlepší dvojice - pochvala</p>	<p><i>Práce ve dvojicích</i></p>
<p>Pro šikulky: Za domácí úkol navrhní kalendář prací včelaře, které jsi poznal v této hodině. Může to být kalendář na zeď, na stůl, nebo kapesní, ale určitě by měl obsahovat také nějaké obrázky!</p> <p><i>Vyhodnocení nejlepších prací:</i> Klasifikace</p>	<p><i>Individuální práce</i></p>